

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulainsäädännön ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/12128/2019

Suomen herpetologinen yhdistys ry puoltaa luonnonsuojelulain esityksen kohtaa **8 luku Eliöläjien suojelu - 72 § Eläin- ja kasvilajien rauhoittaminen**, jossa esitetään rauhoituspykälän soveltamisalan laajentamista aiemmasta laista poiketen myös matelijoihin ja sammakkoeläimiin ja tämän myötä myös kyyhyn (*Vipera berus*) tietyin poikkeuksin. Rauhoittamispäätös on tärkeä ja hyvin ajankohtainen.

Kyykantojen taantuessa voimakkaasti ilmastonmuutoksen epävakauttamien talvien, sekä elinympäristöjen tuhoutumisen ja pirstaloitumisen myötä on korkea aika luoda kyyille turvaa lakimuutoksen avulla. Kyy on tärkeä linkki luonnon kiertokulun ja biodiversiteetin ylläpidolle. Suomi on viimeisiä EU-maita, jossa kyy on vielä rauhoittamaton. SHY puoltaa myös kyiden siirtämisen mahdollistavaa **momenttia**. Kyiden siirtopyyntöjen suosio kasvaa koko ajan, ihmiset haluavat yhä useammin, että kyyt siirretään pois vääristä paikoista tappamisen sijaan. Siirtojen yhteydessä päästään myös valistamaan ja kertomaan kyiden ekologiasta ja tärkeydestä luonnossa.

8 luvun 71 § Soveltamisala. Pykälässä säädettäisiin eliöläjien suojelua koskevan luvun soveltamisalasta. Suomen herpetologinen yhdistys haluaa huomauttaa epäkohdista, joita esimerkiksi matelijat ja sammakkoeläimet ovat kohdanneet vieraslajiasioissa. Laki ei valitettavasti toteudu yhdenvertaisena eliöryhmien välillä.

Ilmaston lämpenemisen seurauksena Suomeen mahdollisesti tulokaslajeina saapuvat matelijat ja sammakkoeläimet, tai täällä jo entuudestaan olevat, aiemmin virallisesti todentamattomat lajit, lokeroidaan kevyin perustein ihmisten levittämiksi vieraslajeiksi. Lajeilla on kautta aikojen ollut taipumus levittäytyä uusille alueille, jos niillä löytyy elinmahdollisuuksia. Suomen lainsäädännön perustana on syyttömyysolettama, jokainen on syytön, kunnes toisin todistetaan. Nykyinen lain tulkinta noudattaa käännteistä, mm. Amerikassa noudatettavaa lainsäädäntömallia, jossa syyttömän on todistettava syyttömyytensä.

Tälläkin hetkellä Suomen haitallisten vieraslajien listalla on muualla EU -alueella IV-direktiivilajistoon kuuluvia erityissuojeltuja lajeja, joita on sijoitettu Suomessa suoraan haitallisten vieraslajien listalle ilman kunnollisia tutkimuksia ja päteviä todisteita. Hietasisiliskon (*Lacerta agilis*) ja pikkuvihersammakon (*Pelophylax lessonae*) kohdalla on mm. sivuutettu niiden loogiset ja luontaiset levinnäisyysalueet ja -reitit Ruotsissa ja Venäjällä, samat väylät, joita pitkin muutkin matelijat, kuten vaskitsat (*Anguis fragilis*) ja kyyt (*Vipera berus*) ovat aikanaan levittäytyneet Suomeen.

Matelijat ja sammakkoeläimet ovat tärkeitä luonnon kiertokululle ja biodiversiteetille. Niitä ei saisi jättää henkilökohtaisten tunteiden ja asenteiden tai politikoinnin jalkoihin kuten tällä hetkellä. Toivottavasti uuden luonnonsuojelulain myötä asia paranee, kyy rauhoitusehdotus väläyttää jo toivoa asioiden muuttumisesta parempaan suuntaan.

5.9.2021

Niko Selin

Puheenjohtaja

Suomen herpetologinen yhdistys ry.